

(GD&ĐT) - Dạy dỗ, thăm hỏi là một việc làm hết sức quan trọng đối với mỗi giáo viên nói chung và giáo viên tiểu học nói riêng. Thông qua việc làm này giúp giáo viên rút kinh nghiệm trong công tác phát triển chuyên môn, đặc biệt là trong đời sống học sinh hiện nay.

Về phía người dạy, dạy dỗ sẽ giúp cho giáo viên chủ động, tích cực hơn trong bài giảng của mình. Dù thế nào đi nữa thì mỗi khi có người đến dạy dỗ, các giáo viên đều có tinh thần chu đáo bài kỹ hơn, đôi khi còn có sự trao đổi về bài dạy trước khi lên lớp, đây là một việc làm hết sức có ý nghĩa đối với mỗi giáo viên. Khi có người đến dạy dỗ, lớp học cũng diễn ra sôi nổi hơn, ý thức học tập của học sinh tốt hơn, đây là điều kiện tốt nhất để giáo viên phát huy tính sáng tạo của học sinh, đặc biệt là đối với học sinh tiểu học, các em rất thích thể hiện mình trước đám đông. Việc dạy dỗ không chỉ giúp cho giáo viên đi dạy dỗ học tập, rút kinh nghiệm từ tiết dạy của đồng nghiệp mà còn giúp cho học sinh sáng tạo trong xử lý các tình huống trong dạy học, trước cùng một câu hỏi đặt ra, tùy theo đối tượng học sinh mà giáo viên có thể giúp các em trả lời câu hỏi theo một hướng khác nhau, thông qua việc xử lý tình huống của đồng nghiệp giáo viên sẽ khắc phục được những thiếu sót trong quá trình giảng dạy...

Tuy nhiên hoạt động dạy dỗ của các giáo viên hiện nay nói chung và giáo viên tiểu học nói riêng có thể nói chưa thực sự đạt được những hiệu quả như mong muốn. Xuất phát từ thực tế học sinh các giáo viên còn chưa tích cực, tích cực dạy dỗ đồng nghiệp bởi tâm lý e ngại cho rằng đi dạy dỗ tức là **kiếm tra** tiết dạy của giáo viên do đó việc dạy dỗ phần lớn chỉ do các cán bộ chuyên môn đối với các nhà trường. Nói đến dạy dỗ tức là nói đến hoạt động của các Hiệu trưởng, Hiệu phó, Tổ trưởng, Tổ phó chuyên môn trong khi lẽ ra việc làm này phải là việc làm thường xuyên đối với mỗi giáo viên. Giáo viên học như mỗi chỉ tham gia dạy dỗ trong các hoạt động mang tính chất “thảo giảng” chào mừng các ngày kỷ niệm trong năm học như 20-10, 20-11, 8-3, 26-3,...

Trong những năm qua, tích cực học tập nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục trong các nhà trường của Ngành giáo dục phát triển, trường Tiểu học Văn Cầm chúng tôi đã có nhiều sáng kiến trong việc tổ chức cho giáo viên dạy dỗ, thăm hỏi thường xuyên thực sự đã nâng cao hiệu quả công tác này. Sau đây xin đề xuất ý kiến với cùng bạn đồng nghiệp mô hình có thể là không phải đối với nhiều trường nhưng chúng tôi hi vọng với cách mà trường chúng tôi đã và đang làm sẽ giúp được giáo viên rút kinh nghiệm trong phát triển chuyên môn.

1. Hoạt động của tổ chuyên môn trong công tác dạy và học, thăm lớp:

Trường chúng tôi có 15 lớp, được chia thành 3 tổ chuyên môn: Tổ 4-5, Tổ 2-3 và Tổ 1-chuyên (Các giáo viên lớp Mát và giáo viên dạy các môn chuyên). Với gần 30 giáo viên trực tiếp đứng lớp giảng dạy ở các môn văn hoá cũng như các môn chuyên, do đó việc dạy và học thăm lớp của các giáo viên nếu không thực hiện tốt sẽ mất đi một cơ hội tốt để giáo viên phát triển chuyên môn cho mình. Vì vậy, chúng tôi đã chọn ra các tổ chuyên môn tích cực, chọn đứng trong công tác dạy và học thăm lớp để với mỗi giáo viên.

Hàng tuần, chúng tôi đều có lịch cụ thể cho mỗi tổ chuyên môn sinh hoạt, mỗi tổ được bố trí sinh hoạt một buổi trong tuần để cán bộ quản lý chuyên môn đi sâu sát hơn trong việc nắm bắt tình hình hoạt động chuyên môn của mỗi tổ. Trong các buổi sinh hoạt chuyên môn, các tổ trưởng tổ chức đi vào hành vi trao đổi bài giảng của các thành viên, ngoài ra nhiệm vụ mà chúng tôi đặt lên hàng đầu đó là tổ chức dạy và học với mỗi giáo viên trong các tổ.

Sau khi bàn bài, trường các giáo viên sẽ đưa ra những vướng mắc trong chuyên môn của mỗi tuần, trên cơ sở đó chúng tôi chọn ra các tổ chuyên môn lớp học tốt nhất để thành lập các chuyên đề để với mỗi giáo viên, tổ trưởng chuyên môn sẽ trực tiếp chọn ra chuyên đề, Hiệu phó chọn ra chung các tổ. Nếu như tuần nào chúng tôi cũng tổ chức được ít nhất một chuyên đề của một tổ khác, có những tuần có 3 tổ đều có tiết dạy chuyên đề. Trong mỗi tiết dạy chuyên đề chúng tôi đều chọn các giáo viên dạy một cách phù hợp và trường chia ra để tổ đi vào kiểm tra cho mỗi giáo viên đều có cơ hội tham gia chuyên đề một cách có hiệu quả nhất. Vai trò của tổ trưởng chuyên môn và Hiệu phó là cùng với các giáo viên dạy chuyên đề đó soạn bài và trao đổi với bài dạy trước khi giáo viên giảng, trực tiếp chọn ra giáo viên rút kinh nghiệm sau mỗi giờ dạy chuyên đề.

2. Hoạt động dạy và học thông qua xuyên của các giáo viên:

Khác với cách làm trước đây, các giáo viên nếu như chọn ra để tham gia dạy và học nhân dịp các ngày lễ mang tính chất thao giảng của mỗi giáo viên (Mỗi dịp kỷ niệm, các giáo viên trường đăng ký tham gia thao giảng một tiết dạy để chào mừng và các giáo viên trong tổ khác đến dự) do đó việc tổ chức rút kinh nghiệm cho mỗi tiết dạy còn rất hạn chế, phần lớn các giáo viên chỉ dạy và học ít khi rút kinh nghiệm vì cho rằng đó là tiết dạy chào mừng. Cũng chính vì lý do

trên mà công tác dạy dỗ của giáo viên kém hiệu quả, giáo viên chưa thể suy nghĩ tích cực trong trao đổi bài viết để nâng nghiệp vụ và dần đánh mất cơ hội tham gia góp ý bài viết cho đồng nghiệp, các đóng góp ý kiến thường chỉ tập trung vào các cán bộ chủ chốt ở như Tổng trưởng hay Hiệu trưởng, Hiệu phó. Xuất phát từ những thực tế đó, mấy năm gần đây chúng tôi đã chú ý khăng khăng đưa ra những cách làm khác nhau giúp giáo viên tích cực chủ động hơn trong việc dạy dỗ thăm dò.

Căn cứ vào thời khóa biểu trên lớp của mỗi giáo viên, chúng tôi đã cùng với các trưởng chuyên môn lên lịch dạy dỗ cho mỗi giáo viên. Trước đây các trưởng, mỗi người thường không biết làm gì thì nay đã có lịch dạy dỗ giáo viên để dạy dỗ các đồng nghiệp. Việc làm này đã giúp giáo viên tích cực, tích cực hơn nữa trong hoạt động dạy dỗ. Nếu như trước đây giáo viên ế nghiệp không dạy dỗ đồng nghiệp vì làm họ mất tự nhiên và nghiệp vụ không thông cảm cho đồng nghiệp đi đâu là tình hình này nữa, ... thì nay giáo viên đã chủ động hơn vì có lịch dạy dỗ. Đây là một hoạt động theo chúng tôi là rất có hiệu quả, nghiệp vụ dạy dỗ thì chủ động về bài viết do đó chất lượng bài viết sẽ cao hơn nữa nữa, còn nghiệp vụ dạy dỗ thì không phải chủ động dạy dỗ mà tuôn 1, 2 tiếng theo quy định mà có khi dạy dỗ cả 5, 7 tiếng. Sau mỗi tiết dạy, các nghiệp vụ dạy dỗ và nghiệp vụ dạy dỗ rút kinh nghiệm để chủ động hơn cho các bài sau.

3. Hoạt động rút kinh nghiệm dạy dỗ của giáo viên:

Đây có thể nói là một hoạt động quan trọng nhất trong việc dạy dỗ, thăm dò. Nếu muốn đóng vai trò và ý nghĩa của hoạt động đó, chúng tôi đã chủ động giúp giáo viên thực hiện tốt nhất quy định của mình. Khác với cách làm trước đây, giáo viên ít khi chủ động góp ý bài viết của đồng nghiệp học có góp ý cũng rất dễ dàng mà như dạy dỗ thì nay chúng tôi đã tạo điều kiện để giáo viên khăng khăng bình tĩnh trong này bằng cách cho giáo viên ghi lại những ý kiến đóng góp của mình vào phiếu dạy dỗ, khi sinh hoạt chuyên môn, mỗi giáo viên đưa vào phiếu đó để phát biểu ý kiến xây dựng tiết dạy. Nếu trong tiết dạy có những ý kiến đóng góp trái ngược nhau thì Tổng trưởng sẽ trực tiếp tham gia nhất ý kiến với các giáo viên để đi đến kết luận và có thể chủ động giáo viên dạy dỗ tiết dạy đó để mỗi giáo viên thực sự hết những thực tế mà cần nắm vững về tiết dạy.

Một điểm cũng rất quan trọng là chúng tôi đã chủ động đưa các giáo viên để dạy dỗ các tiết dạy cùng nhau của các giáo viên khác nhau, trên cơ sở đó giáo viên dạy dỗ sẽ rút kinh nghiệm qua mỗi tiết dạy và sẽ học được những nghiệp vụ dạy dỗ cách chủ động sáng tạo khi xử lý tình huống.

4. Kết quả của việc chủ động thực hiện:

Trên đây chúng tôi đã được quan tâm chú ý đến rất nhiều bài số lượng giáo viên dạy giỏi ngày càng nhiều, chất lượng mỗi năm cũng như chất lượng đội trẻ ngày một tăng cao so với một bình quân chung của huyện.

Trong mấy năm gần đây số đổi mới của giáo viên trên đây tôi luôn khuyến khích mọi người nên xét đóng góp cho một tiết dạy sau khi đổi mới. Nếu như trên đây cũng năm học có người không dùng hình thức cũ của đổi mới thì nay có người trong một học kỳ đã dùng hình thức 2, 3 cuốn để đó góp phần đáng kể trong công tác trao đổi nâng cao chất lượng chuyên môn đội trẻ của giáo viên.

Cũng trong những năm gần đây, chất lượng của các buổi sinh hoạt chuyên môn đã tăng lên một cách đáng kể, các ý kiến trao đổi sôi nổi hơn vì các bài dạy trong tuần của người đóng góp ý ngày một nhiều hơn, thời gian sinh hoạt thường kéo dài của buổi và thời gian có hiệu quả.

Trên đây là một số việc làm mà trên đây chúng tôi đã làm được trong mấy năm qua nhằm đổi mới công tác quản lý chuyên môn trong nhà trường tiểu học. Chúng tôi rất mong mọi người đóng góp sự quan tâm trao đổi của bạn để có những việc tốt đẹp này. Xin trân trọng cảm ơn!

Phạm Văn Công

(Trưởng TH Văn Công, Huyện Hà, Thái Bình)